

BROȘURĂ
2018

ACEST PROIECT
ESTE FINANȚAT
PRIN PROGRAMUL
LIFE AL UNIUNII
EUROPENE

Leibniz Institute for Zoo
and Wildlife Research
IN THE FORSCHUNGSVERBUND BERLIN E.V.

STURIONII ȘI CAVIARUL

Ghid practic despre etichetarea
și comerțul legal cu caviar

Această broșură nu reprezintă un instrument legislativ oficial și are scop strict informativ.

Acest material a fost produs în cadrul proiectului Life "Conservarea sustenabilă a sturionilor din Dunăre prin prevenirea și reducerea braconajului și comerțului ilegal cu produse din sturion" implementat de către WWF în Austria, Bulgaria, România, Serbia și Ucraina, în parteneriat cu Administrația Rezervației Biosferei Delta Dunării în România și IZW Leibnitz Institute for Zoo and Wildlife Research în Germania.

Mai multe informații găsiți aici:

www.sturioni.wwf.ro

Autor: **Jutta Jahrl**

Specialist comerțul caviarului
WWF Austria

Traducător: George Caracaș

Editor: Cristina Munteanu, Ioana Cenușă

Design grafic: Boyan Petkov

Publicat de WWF România

WWF și partenerii proiectului recunosc sprijinul financiar oferit de Comisia Europeană. Conținutul și poziția exprimate în acest material aparțin exclusiv WWF și partenerilor.

© 2018 WWF - România

Toate drepturile sunt rezervate. Fotografiiile și textele nu pot fi reproduse sau copiate sub nicio formă și nu pot fi distribuite fără acordul prealabil al WWF.

STURIONII ȘI CAVIARUL

CONȚINUT

STURIONII ȘI CAVIARUL- COMORI AFLATE ÎN PERICOL	4
De ce sunt sturionii speciali	4
1. REGLEMENTĂRI PRIVIND COMERȚUL CU STURIONI ȘI PRODUSE PROVENITE DE LA ACEȘTIA	5
1.1 DOCUMENTELE CITES	5
1.1.1 Comerțul în cadrul UE	6
1.1.2 Derogare pentru consumul personal	6
1.2 SISTEMUL DE ETICHETARE CITES A CAVIARULUI	6
1.2.1 Codurile CITES pentru toate speciile de sturioni	8
1.2.2 Încălcări ale cerințelor CITES de etichetare a caviarului	9
1.3 PRODUCEREA, PROCESAREA, (RE)AMBALAREA ȘI EXPORTUL	10
2. CAVIARUL ȘI ALTE PRODUSE PROVENITE DE LA STURIONI UTILIZATE ÎN COMERȚ	11
2.1 CAVIARUL	11
2.1.1 Caviar maturat	12
2.1.2 Amestecul de caviar de la specii diferite	12
2.1.3 Substituenții caviarului și caviarul contrafăcut	12
2.2 ALTE PRODUSE PROVENITE DE LA STURIONI	13
2.2.1 Carnea de sturion	13
2.2.2 Sturioni vii	14
2.2.3 Alte produse	14
2.3 CAVIAR PROVENIT DE LA STURIONII DIN ACVACULTURĂ	15
3. EXERCIȚIU PRACTIC	16
3.1 EXEMPLE DE ETICHETE ȘI CODURI CITES	16
3.2 VERIFICAREA TRANSPORTURILOR DE CAVIAR	20
3.3 RĂSPUNSURI LA EXERCIȚIUL 3.1	22
3.4 CONTACTE UTILE	24

STURIONII ȘI CAVIARUL - COMORI AFLATE ÎN PERICOL

Sturionii reprezintă un grup de pești antichi și fascinanți, fiind în același timp, periclitați datorită supraexploatării. Până de curând, sturionii erau numeroși și reprezentau o sursă de venit importantă pentru comunitățile de pescari. Dar acele zile au trecut. Din cauza pescuitului excesiv, sturionii se află în pragul dispariției. Principalul motiv pentru această situație dramatică îl reprezintă cererea pentru caviar- icrele negre, care a devenit alimentul preferat al gurmanzilor din întreaga lume și sinonimul luxului culinar. Beluga, Oscietra, Sevruga, precum și alte tipuri de caviar se află în clasamentul celor mai scumpe produse provenite de la animale sălbatice, având prețuri foarte mari.

În ciuda măsurilor legale de protecție a sturionilor sălbatici și a creșterii producției din acvacultură, cererea de caviar a dus la proliferarea comerțului ilegal cu caviar. Confiscările continue de caviar indică faptul că există o piață neagră înfloritoare. Comerțul cu caviar ilegal este considerat ca fiind foarte bine organizat având legături puternice cu crima organizată.

Stă în puterea autorităților să se asigure că sunt îndeplinite cerințele legale de comercializare, cum ar fi etichetarea caviarului conform cerințelor Convenției CITES. Numai atunci când caviarul și produsele provenite de la sturioni sunt obținute și comercializate din surse legale, se pot îndepărta amenințările la adresa ultimelor populații sălbatice de sturioni.

De ce sunt sturionii speciali

- ▶ Sturionii au apărut acum aproximativ 200 de milioane de ani, fiind contemporani cu dinozaurii.
- ▶ Sturionii pot trăi până la 100 de ani și pot ajunge până la 7 metri lungime.
- ▶ Sturionii ajung la vârsta reproducerii la 3-20 de ani, iar majoritatea speciilor nu se reproduc anual. Acest lucru îi face vulnerabili, populațiile de sturioni având nevoie de mulți ani pentru a se reface.
- ▶ Sectorul Dunării Inferioare, precum și alte câteva fluvii riverane Mării Negre se află printre ultimele habitate de reproducere la nivel mondial.
- ▶ În ciuda reglementărilor internaționale și naționale, pescuitul și comerțul ilegal cu caviar și carne provenite de la sturioni sălbatici reprezintă principalele amenințări directe la adresa supraviețuirii sturionilor.

1. REGLEMENTĂRI PRIVIND COMERȚUL CU STURIONI ȘI PRODUSE PROVENITE DE LA ACEȘTIA

În lupta pentru o mai bună protecție a sturionilor sălbatici împotriva supraexploatării și comerțului nesustenabil cu carne și caviar, **toate speciile de sturioni, precum și speciile înrudite de pești cu padelă au fost incluse pe lista Convenției privind Comerțul cu Specii de Floră și Faună pe Cale de Dispariție (CITES), precum și în Regulamentele UE privind comerțul cu specii sălbatice** (Regulamentele UE privind implementarea prevederilor CITES).

CITES reprezintă o înțelegere la nivel internațional între guverne având drept scop asigurarea că supraviețuirea speciilor de floră și faună în sălbăticie nu este amenințată de comerțul internațional cu acestea. Din acest motiv, comerțul internațional cu speciile vizate - cum sunt și sturionii, precum și produsele obținute din acestea se supun unor cerințe și unui control specific.

1.1 Documentele CITES

Indiferent dacă sturionii sunt proveniți din sălbăticie sau din acvacultură, comerțul internațional se bazează pe sistemul obligatoriu de documente CITES. Acestea includ atât speciile vii și moarte, cât și părți sau produse, inclusiv caviar, carne, pui, ouă fertilizate etc.

Orice transport internațional de sturioni sau produse provenite de la sturioni trebuie să fie întotdeauna însoțite de permise sau certificate CITES¹, emise de Autoritățile de Management CITES relevante.

În general, importul, (re)exportul sturionilor sau a produselor provenite de la acestea fără un permis CITES valid reprezintă contravenție.

¹ CITES: Resolution Conf. 12.3 (Rev. CoP17) Permits and certificates <https://www.cites.org/sites/default/files/document/E-Res-12-03-R17.pdf>;
EU Wildlife Trade Regulations: Permits, Certificates and Notifications http://ec.europa.eu/environment/cites/info_permits_en.htm

1.1.1 Comerțul în cadrul UE

Transportul sturionilor, caviarului și al altor produse provenite de la sturioni produse sau transferate în cadrul UE nu necesită permise CITES, deoarece aceasta reprezintă o piață comună astfel încât comerțul este considerat intern. Cu toate acestea, caviarul necesită eticheta

CITES (vezi 1.2), iar comercianții trebuie să demonstreze că produsele au fost achiziționate legal (prin intermediul factorilor sau a documentelor de transport ce conțin informații relevante, copii ale documentelor CITES de import, notarea și păstrarea adecvată a registrelor).

1.1.2 Derogare pentru consumul personal²

Singura excepție de la obligativitatea furnizării permiselor CITES în comerțul internațional cu sturioni îl reprezintă importul a până la 125 grame de caviar de persoană, dacă acesta este:

- achiziționat legal și are eticheta obligatorie CITES;
- transportat în bagajul personal;
- este achiziționat în scop personal, nefiind utilizat în scop comercial.

1.2 Sistemul de etichetare CITES a caviarului

Pentru conservarea și comerțul sturionilor și a peștilor cu padelă, au fost stabilite reglementări specifice de către Convenția CITES³. Anexele 1 și 2 a Rezoluției CITES Conf. 12.3 stabilesc sistemul universal de etichetare a caviarului.

Începând cu anul 2000, a fost introdus sistemul obligatoriu de etichetare pentru a favoriza un control mai eficace a caviarului și pentru a ajuta autoritățile, comercianții și consumatorii să diferențieze caviarul legal de cel ilegal. Scopul sistemului este de a asigura că tot

caviarul care intră pe piață provine din surse legale. Eticheta și codul de pe aceasta permit agenților relevante să urmărească originea caviarului și – corelat cu obligațiile de păstrare a documentelor⁴ - reprezintă o cerință legală pentru industria caviarului.

² CITES: Resolution Conf. 13.7 (Rev. CoP17) Permits and certificates
<https://www.cites.org/sites/default/files/document/E-Res-12-03-R17.pdf>;

Reglementările UE privind Comerțul cu specii sălbatice: Permitse, Certificate și Notificări
http://ec.europa.eu/environment/cites/info_permits_en.htm

³ CITES: Resolution Conf. 12.7 (Rev. CoP17) Conservation of and trade in sturgeons and paddlefish
<https://cites.org/sites/default/files/document/E-Res-12-07-R17.pdf>

⁴ EU Wildlife Trade Regulations: Licensed processing and (re-)packaging plants shall be required to maintain adequate records of the quantities of caviar imported, exported, re-exported, produced in situ or stored, as appropriate. These records must be available for inspection by the management authority in the relevant Member State - see COMMISSION REGULATION (EC) No 865/2006, Article 66(7), amended by COMMISSION REGULATION (EC) No 100/2008, 18.

Țările importatoare ar trebui să accepte transporturi de caviar numai dacă sunt respectate aceste cerințe.

Toate ambalajele primare de caviar (ambalajele aflate în contact direct cu caviarul, cum ar fi borcanele sau cutiile), indiferent de dimensiune, trebuie să aibă eticheta CITES ce conține detalii despre sursa caviarului. Aceste reguli se aplică pentru ambalarea și reambalarea caviarului provenit

- de la toate speciile de sturioni (inclusiv hibridi)
- indiferent dacă provin din sălbăticie sau din captivitate,
- dacă este produs în scop comercial sau nu,

- atât pentru comerțul domestic, cât și pentru cel internațional.

Eticheta de unică folosință trebuie să fie aplicată de unitatea de procesare sau (re)ambalare (vezi 1.3). Eticheta trebuie să sigileze cutia sau caviarul trebuie împachetat astfel încât să permită evidențierea oricărei deschideri a ambalajului și să nu poată fi îndepărtată nedeteriorată sau să poată fi transferată pe altă cutie. Nu există cerințe în ceea ce privește modul în care ar trebui să arate etichetele, dar acestea trebuie să conțină toate informațiile exemplificate mai jos.

© WWF / JUTTA JAHRL

→ Eticheta pentru cutiile de caviar trebuie să conțină următoarele informații:

- 1 CODUL STANDARD AL SPECIEI** – cod format din grupuri de trei litere pentru identificarea speciei de sturion, hibrid sau specie mixtă (vezi tabelul de mai jos)
- 2 CODUL SURSĂ PENTRU CAVIAR SAU SPECIMEN**
“W” pentru caviar obținut de la sturioni sălbatici
“C” pentru sturioni crescuți în captivitate
“F” pentru caviar obținut de la femelă crescută în captivitate și unde cel puțin un părinte provine din sălbăticie
“I” pentru caviar provenit din confiscări.
- 3 CODUL PENTRU ȚARA DE ORIGINE** – cod ISO format din două litere

- 4 ANUL DE RECOLTARE SAU DE REAMBALARE
- 5 CODUL OFICIAL DE ÎNREGISTRARE AL UNITĂȚII DE PROCESARE SAU REAMBALARE – eliberat de Autoritatea Națională de Management CITES (vezi 1.3); pentru reambalare, acest cod încorporează cele două litere ISO ale țării de reambalare dacă este diferită de țara de origine.
- 6 NUMĂRUL DE IDENTIFICARE AL LOTULUI – sistemul de urmărire a caviarului utilizat de unitatea de procesare sau (re)ambalare, sau permisul de export CITES, respectiv numărul certificatului de export.

1.2.1 Codurile CITES pentru toate speciile de sturioni

Cod CITES pentru fiecare specie	Denumire științifică	Denumire populară
BAE	<i>Acipenser baerii</i>	Nisetru Siberian
BAI	<i>Acipenser baerii baicalensis</i>	Sturion de Baikal
BVI	<i>Acipenser brevirostrum</i>	Sturion cu bot scurt
DAB	<i>Acipenser dabryanus</i>	Sturion de Yangtze
FUL	<i>Acipenser fulvescens</i>	Sturion de lac
GUE	<i>Acipenser gueldenstaedtii</i>	Nisetru
MED	<i>Acipenser medirostris</i>	Sturionul verde
MIK	<i>Acipenser mikadoi</i>	Sturion de Sakhalin
NAC	<i>Acipenser naccarii</i>	Sturionul adriatic
NUD	<i>Acipenser nudiventris</i>	Viză
OXY	<i>Acipenser oxyrhynchus</i>	Sturion de Atlantic
DES	<i>Acipenser oxyrhynchus desotoi</i>	Sturion de golf
PER	<i>Acipenser persicus</i>	Sturion persan
RUT	<i>Acipenser ruthenus</i>	Cegă
SCH	<i>Acipenser schrenckii</i>	Sturion de Amur
SIN	<i>Acipenser sinensis</i>	Sturion chinezesc
STE	<i>Acipenser stellatus</i>	Păstrugă
STU	<i>Acipenser sturio</i>	Șip
TRA	<i>Acipenser transmontanus</i>	Sturion alb
DAU	<i>Huso dauricus</i>	Kaluga
HUS	<i>Huso huso</i>	Morun
SPA	<i>Polyodon spathula</i>	Pește cu padelă american
GLA	<i>Psephurus gladius</i>	Pește cu padelă chinezesc
FED	<i>Pseudoscaphirhynchus fedtschenkoi</i>	Sturion de Syr-Darya
HER	<i>Pseudoscaphirhynchus hermanni</i>	Sturion mic de Amu-Darya
KAU	<i>Pseudoscaphirhynchus kaufmanni</i>	Sturion mare de Amu-Darya
ALB	<i>Scaphirhynchus albus</i>	Sturion palid
PLA	<i>Scaphirhynchus platyrhynchus</i>	Sturion cu bot plat
SUS	<i>Scaphirhynchus suttkusi</i>	Sturion de Alabama
MIX	Specii mixte (exclusiv pentru "caviar presat")	
YYYxXXX	Specimene hibride: cod pentru specia masculului X cod pentru specia femelei	

1.2.2 Încălcări ale cerințelor CITES de etichetare a caviarului

În cazul în care un ambalaj primar nu are eticheta CITES sau dacă aceasta nu respectă cerințele de etichetare CITES sau dacă acestea sunt incomplete, caviarul este ilegal conform prevederilor CITES și a Regulamentelor UE privind comerțul cu specii sălbatice și poate fi confiscat de către autorități.

Există dovezi rezultate din confiscări, precum și din studii de piață⁵ că **cerințele de etichetare CITES** (etichete nereutilizabile, care să sigileze containerul sau să permită evidențierea oricărei deschideri) **nu sunt întotdeauna îndeplinite** sau codurile sunt incomplete ceea ce împiedică asigurarea trasabilității produsului.

Utilizarea analizelor genetice și izotopice au arătat că există pe piață^{6,7,8} cantități considerabile de caviar etichetat greșit. Acest lucru înseamnă că, spre exemplu, caviarul este de la o altă specie decât cea indicată de codul standard de pe etichetă sau că speciile sunt amestecate (lucru care nu este permis pentru caviarul standard- vezi 2.1.2) sau că este vorba de caviar care provine din altă regiune decât țara menționată pe etichetă. De multe ori caviarul ieftin este vândut ca fiind caviar de înaltă calitate, dar, de asemenea, s-a găsit și caviar de înaltă calitate (cum ar fi Beluga) vândut ca fiind caviar de calitate slabă (cum ar fi caviar provenit de la pești cu padelă americani), ceea ce poate fi un indicator al comerțului ilegal de caviar provenit din braconaj.

De asemenea, au fost raportate etichete falsificate. Acestea pot fi folosite pentru a vinde caviar provenit din braconaj sau obținut pe altă cale ilegală sau importat cu acte false ca fiind caviar legal provenit din acvacultură. În urma derulării unor activități de combatere a crimei organizate, în Germania a fost găsit caviar etichetat ca fiind din acvacultură din Bulgaria, dar care provenea, de fapt, din Marea Caspică.

© WWF UKRAINE / NATALIA GOZAK

→ **Toate acestea reprezintă încălcări ale obligațiilor legale și ar trebui investigate.**

⁵ Harris, L. and Shiraishi, H. (2018). Understanding the global caviar market. Results of a rapid assessment of trade in sturgeon caviar. TRAFFIC and WWF joint report. ISSN 0267-4297 ISBN no: 978-1-85850-436-0 <https://www.traffic.org/publications/reports/understanding-the-global-caviar-market>

⁶ Doukakis, P., Pikitch, E.K., Rothschild, A., DeSalle, R., Amato, G., Kolokotronis, S.-O. (2012). Testing the effectiveness of an international conservation agreement: Marketplace forensics and CITES Caviar trade regulation, PLoS ONE, 7(7): 1-9. doi: 10.1371/journal.pone.0040907 <https://journals.plos.org/plosone/article?id=10.1371/journal.pone.0040907>

⁷ Fain, S.R., Straughan, D. J., Hamlin, B. C., Hoesch, R. M., LeMay, J.P. (2013). Forensic genetic identification of sturgeon caviars traveling in world trade. *Conserv Genet* (2013) 14: 855-874.

⁸ Jahrl, J. (2013). Illegal caviar trade in Bulgaria and Romania: Results of a market survey on trade in caviar from sturgeons (Acipenseridae). Vienna, Austria. http://awsassets.panda.org/downloads/illegal_caviar_trade_in_bulgaria_and_romania.pdf

⁹ Birstein, V.J., Doukakis, P., Sorkin, B., DeSalle, R. (1998). Population aggregation analysis of caviar producing species of sturgeon and implications for diagnosis of black caviar. *Conserv Biol* 12: 766-775.

1.3 Producerea, procesarea, (re)ambalarea și exportul

Orice firmă care are ca obiect de activitate procesarea sau (re)ambalarea caviarului, inclusiv operațiunile de producere de caviar din acvacultură, precum și exportatorii, trebuie să fie autorizați de către Autoritatea de Management CITES din țara de origine pentru a putea procesa, reambala sau exporta caviarul. Un cod unic de înregistrare trebuie să fie atribuit fiecărei unități de procesare, (re)ambalare de către Autoritatea de Management CITES.¹⁰ Codul de înregistrare este o parte obligatorie a etichetei CITES. Companiile licențiate sunt obligate să păstreze informații adecvate despre cantitățile de caviar importate, exportate, produse, depozitate etc.

Registrul exportatorilor autorizați, precum și al companiilor care se ocupă de procesarea și (re)ambalarea speciilor de sturioni și pești cu padelă se găsește pe site-ul Convenției CITES: www.cites.org

Adresa exactă pentru unitățile autorizate din România este:

www.cites.org/eng/common/reg/ce/RO

Pentru celelalte țări, vă rugăm să schimbați cele 2 litere ISO aferente țării, de la finalul link-ului anterior (de exemplu, DE pentru Germania în loc de RO).

© WWF AUSTRIA / HANNES GREBER

¹⁰ COMMISSION REGULATION (EC) No 865/2006, Article 66(7), amended by COMMISSION REGULATION (EC) No 100/2008, 18

2. CAVIARUL ȘI ALTE PRODUSE PROVENITE DE LA STURIONI UTILIZATE ÎN COMERȚ

2.1 Caviarul

Caviarul reprezintă ouăle nefertilizate de sturioni. De obicei, acestea sunt recoltate de la femele de sturioni ucise înainte ca ouăle să se matureze.

Vizual, este foarte greu de determinat specia de origine, având în vedere că dimensiunile și culorile pot varia în funcție de vârstă și specie. Pentru determinarea speciei cea mai bună metodă o reprezintă analiza ADN. Această metodă poate stabili dacă există discrepanțe între speciile indicate pe eticheta cutiei de caviar și conținutul acesteia sau în cazul în care caviarul a fost amestecat, provenind de la diferite specii, lucru care este împotriva reglementărilor Convenției CITES și a Regulamentelor UE privind comerțul cu specii sălbatice. Pentru determinarea originii caviarului, se recomandă efectuarea analizelor de izotopi care pot arăta din ce regiune provine caviarul și, de asemenea, pot diferenția caviarul provenit din acvacultură de cel provenit de la specii sălbatice.

2.1.1 Caviar nematurat

Unele ferme de sturioni (în special din Rusia, dar și din alte țări) produc caviar din icre ovulate, beneficiul fiind că femelele nu sunt ucise, iar caviarul poate fi recoltat în mod repetat (conform definiției din Codex Alimentarius acesta nu este caviar în adevăratul sens al cuvântului). Icrele sunt colectate prin mulgerea femelei iar procesarea ulterioară ar trebui să se facă astfel încât, icrele să rămână întregi, și să nu se spargă, deoarece

acest lucru înseamnă o pierdere a calității produsului. Cu ajutorul microscopelor de înaltă putere sau, în cel mai bun caz, cu ajutorul microscopelor cu electroni se poate determina dacă o probă de caviar provine din icre ovulate (ceea ce indică de obicei, că produsul este din acvacultură). Acestui tip de caviar i se aplică aceleași reguli CITES ca pentru caviarul tradițional.

2.1.2 Amestecul de caviar de la specii diferite

Conform prevederilor CITES, caviarul provenit de la specii diferite de sturioni nu poate fi amestecat în containerul

primar, exceptând cazul „caviarului presat”(o pastă sărată compusă din icre de sturioni deteriorate).

2.1.3 Substituenți ai caviarului și caviarul contrafăcut

Icrele altor specii de pești (somon, hering etc.) sunt deseori vândute ca fiind ”caviar”. Având în vedere că icrele provin de la specii ce nu sunt protejate de Convenția CITES, acestea nu se supun regulilor de comercializare a speciilor sălbatice pe cale de dispariție.

Caviarul contrafăcut este făcut din alte materiale biologice (cum ar fi resturi de produse provenite de la sturioni, uleiuri sau alge), imitând culoarea și gustul acestuia.

Substituenții caviarului, precum și caviarul contrafăcut sunt deseori vândute în mod fraudulos ca provenind de la sturioni, păcălind clienții. Caviarul contrafăcut este, de obicei, colorat cu diverse substanțe, ceea ce face ca acesta

să-și piardă culoarea în anumite condiții (de exemplu, când este frecat între degete).

AND testat. Rezultat: caviar sintetic ▲

2.2 Alte produse provenite de la sturioni

© WWF ROMANIA / GEORGE CARACAS

2.2.1 Carnea de sturion

Carnea de sturion este comercializată proaspătă, afumată, congelată sau uscată, pe bucăți sau exemplar întreg, sub formă de fileuri, terină, conservă etc.

Carnea de sturion este fermă, densă, asemănătoare cărnii de vițel, iar când este crudă are culoare alb-galben-rozalie. Când carnea este tăiată fileuri,

urmele de îndepărtare a scuturilor pot fi observate în partea superioară și pe părțile laterale. Sturionii nu au oase, doar un număr mic de cartilagii.

© WWF ROMANIA

© DRAGAN GIMZIC

Carne de sturion cel mai probabil ▲
de origine sălbatică

În cazul speciilor sălbatice, depozitele de grăsime sunt în cantități mici localizate lângă cartilajul vertebral și în lungul părții superioare a peștelui. La majoritatea, depozitele au grosimea unei unghii sau chiar mai mici. În cazul sturionilor din acvacultură, depozitele sunt localizate pe

Carne de sturion cel mai probabil ▲
provenită din acvacultură

toată suprafața fileurilor și pot avea lungime de până la un deget și o grosime de până la 2 degete.

În restaurante carnea poate fi găsită sub formă de preparat la grătar, afumată, în ciorbe etc.

2.2.2 Sturioni vii

Sunt comercializate și exemplare vii, atât pentru acvacultură (în special,

puiet și icre fertilizate), cât și în scopuri ornamentale.

2.2.3 Alte produse

Printre alte produse secundare provenite de la sturioni se numără pielea și produse lucrate manual din piele, cleiul realizat din vezica gazoasă

(”isinglass”), specimene împăiate, extract de caviar pentru creme faciale de lux.

Toate produsele provenite de la sturioni se supun regulilor CITES.

2.3 Caviar provenit de la sturionii din acvacultură

© WWF ROMANIA

În contextul în care, comerțul cu caviar provenit de la stocurile sălbatice de sturioni nu este permis în majoritatea zonelor de origine a acestuia¹¹, mai mult de 95% din caviarul disponibil legal pe piață provine din acvacultură.

Crescătoriile de sturioni reprezintă un sector cu o creștere rapidă în acvacultura mondială. În anul 2016, aproximativ 48 de țări cu peste 2200 de crescătorii au fost implicate în creșterea sturionilor, atât pentru caviar, cât și pentru carne. Cantitatea de caviar produsă global în acvacultură, se estimează că a depășit 350 de tone. Printre țările cu cele mai multe ferme se numără China, Statele Membre UE (de ex. Italia, Franța, Germania, Spania, Bulgaria), Statele Unite ale Americii, Rusia, Israel, Uruguay etc.¹²

Dacă fermele funcționează în conformitate cu cerințele de conservare a naturii, industria acvaculturii poate avea efecte pozitive atât pentru bunăstarea locală, cât și pentru sturionii sălbatici, deoarece poate satisface cererea de caviar fără a exploata populațiile naturale.

Cu toate acestea, acvacultura poate fi riscantă pentru sturionii sălbatici. În ultimii ani au fost exprimate îngrijorări referitoare la faptul că activitățile din acvacultură pot fi implicate în ”spălarea” sturionilor sălbatici și a caviarului acestora, iar investigațiile au arătat că acest lucru s-a întâmplat în Germania și Statele Unite. Diferențierea între cele două tipuri de caviar se poate face prin analize de izotopi.

¹¹ Singura țară care poate exporta legal caviar provenit de la stocurile sălbatice este SUA, unde măsurile stricte de protecție impuse au avut succes, astfel încât au permis din nou exploatare sustenabilă a stocurilor.

¹² Bronzi, P., Gessner, J., Rosenthal, H. (2017); An update to 2016 of sturgeon and caviar global scenario. Abstracts 8th International Symposium on Sturgeons, Vienna, September 10th to 16th, 2017.

3. EXERCİȚIU PRACTIC

3.1 EXEMPLE DE ETICHETE ȘI CODURI CITES

În ciuda cerințelor sistemului universal de etichetare a caviarului, nu este întotdeauna ușor să se determine dacă o cutie de caviar este etichetată corect sau nu. Vă rugăm să răspundeți la următoarele întrebări și să comparați răspunsurile dvs. cu cele din ultimul capitol al acestei broșuri. Mai multe detalii puteți găsi pe site-ul sturioni.wwf.ro la secțiunea "Materiale de proiect": sturioni.wwf.ro

- 1 Următoarele containere de caviar sunt etichetate în conformitate cu cerințele CITES? Dacă nu-de ce?
- 2 Codul de pe etichetă este corect?
- 3 De la ce specie de sturioni provine caviarul? Provine de la specii sălbatice sau specii crescute în acvacultură?
- 4 De la ce specie de sturioni provine caviarul? Provine de la specii sălbatice sau specii crescute în acvacultură?

Exemplul 1

© WWF ROMANIA

Exemplul 2

© WWF / SIMONE NIEDERMÖLLER

Exemplul 3

© WWF AUSTRIA / HANNES GREBER

Exemplul 4

© WWF AUSTRIA / HANNES GREBER

Exemplul 5

© WWF / DAVID AYKLER

Exemplul 6

© WWF ROMANIA

Exemplul 7

© WWF AUSTRIA / HANINES GREBER

Exemplul 8

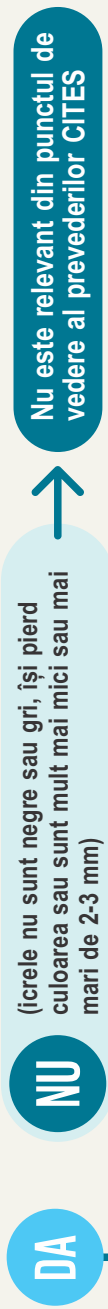
© WWF UKRAINE

3.2 Verificarea transporturilor de caviar în țările UE

Este într-adevăr caviar provenit de la sturioni?

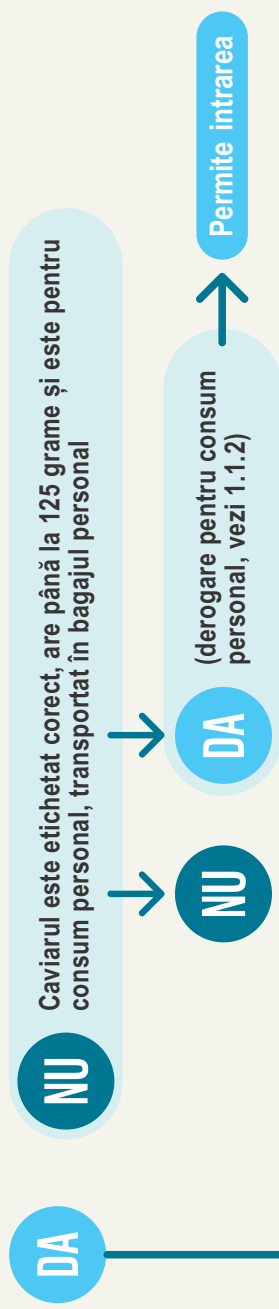
Verificați ambalajul și inspecțaiți, dacă este posibil, conținutul vizual.

Containerul de caviar este etichetat corespunzător? (vezi 1.2)

Caviarul face obiectul comercializării?

Caviarul provine dintr-o țară non-UE?

DA

NU

Verifică facturile și etichetele CITES:

- Numele comercial de pe factură coincide cu specia menționată pe etichetă.
- Numărul lotului de pe factură este identic cu cel de pe etichetă.
- Cantitatea menționată pe factură coincide cu cantitatea reală.

NU

Reține și contactează autoritățile relevante

Permisele CITES* sunt corecte și valide?

Sunt valide și de ex. volumul transportului este în concordanță cu etichetele și codurile CITES?

DA

NU

Reține și contactează autoritățile relevante

Permite intrarea

* Caviar provenit dintr-o țară non-UE:

- permis de export original +
- permis de import original valid.

Caviar provenit dintr-o țară non-UE,
dar care a trecut de inspecția vamală:

- formularul galben al permisului de import.

3.3 RĂSPUNSURI LA EXERCITIUL 3.1

- 1 Următoarele containere de caviar sunt etichetate în conformitate cu cerințele CITES? Dacă nu-de ce?
- 2 Codul de pe etichetă este corect?
- 3 De la ce specie de sturioni provine caviarul? Provine de la specii sălbatice sau specii crescute în acvacultură?
- 4 Care este țara de origine a caviarului? Unde a fost reambalat?

Exemplul 1:

- 1 **Da** - eticheta ce are codul sigilează containerul și nu poate fi îndepărtată fără să se rupă.
- 2 **Da.**
- 3 **Specie:** Nisetru (GUE - *Acipenser gueldenstaedtii*).
Sursa: sturion crescut în captivitate (C).
- 4 **Țara de origine:** România (RO).
Țara de reambalare: nu este reambalat.

Exemplul 2:

- 1 **Nu** - eticheta ce are codul CITES nu sigilează containerul, astfel încât să evidențieze deschiderea acestuia.
- 2 **Nu** - lipsește numărul lotului.
- 3 **Specia:** Nisetru Siberian (BAE - *Acipenser baerii*).
Sursa: sturion crescut în captivitate (C).
- 4 **Țara de origine:** Italia (IT).
Țara de reambalare: Franța (FR).

Exemplul 3:

- 1 **Da** - eticheta sigilează containerul și nu poate fi îndepărtată fără să se rupă.
- 2 **Da.**
- 3 **Specia:** Nisetru (GUE - *Acipenser gueldenstaedtii*).
Sursa: sturion crescut în captivitate (C).
- 4 **Țara de origine:** China (CN).
Țara de reambalare: Germania (DE)

Exemplul 4:

- 1 **Da** - eticheta ce are codul nu poate fi îndepărtată fără să se rupă fiind fixată astfel încât să sigileze cutia permițând vizualizarea deschiderii.
- 2 **Da.**
- 3 **Specia:** Nisetru (GUE - *Acipenser gueldenstaedtii*).
Sursa: sturion crescut în captivitate (C).
- 4 **Țara de origine:** Uruguay (UY).
Țara de reambalare: Franța (FR).

Exemplul 5:

- 1 **Nu** - eticheta ce are codul nu sigilează cutia și, de asemenea, nu permite vizualizarea deschiderii.
- 2 **Da.**
- 3 **Specie:** Morun (HUS - *Huso huso*).
Sursa: sturion sălbatic (W).
- 4 **Țara de origine:** Bulgaria (BG)
Țara de reambalare: Germania (DE)

Exemplul 6:

- 1 **Nu** - eticheta ce are codul nu sigilează cutia și, de asemenea, nu permite vizualizarea deschiderii.
- 2 **Da** (chiar dacă nu este de o calitate bună).
- 3 **Specie:** Nisetru (*Acipenser gueldenstaedtii*) – cu toate că este Beluga conform etichetei.
Sursa: sturion crescut în captivitate (C).
- 4 **Țara de origine:** România (RO).
Țara de reambalare: nu este reambalat (Codul de înregistrare RO-0002: SC Delta Fish Distribution 2003 SRL).

Exemplul 7:

- 1 **Da** - eticheta ce are codul nu poate fi îndepărtată fără să se rupă și este fixată astfel încât să permită vizualizarea deschiderii cutiei.
- 2 **Da.**
- 3 **Specie:** Nisetru (GUE - *Acipenser gueldenstaedtii*).
Sursa: sturion crescut în captivitate (C).
- 4 **Țara de origine:** Bulgaria (BG).
Țara de reambalare: Elveția (CH).

Exemplul 8:

- 1 **Da** - eticheta ce are codul, sigilează containerul și nu poate fi îndepărtată fără să se rupă.
- 2 **Da.**
- 3 **Specie:** Cegă (RUT - *Acipenser ruthenus*).
Sursa: Sturion crescut în captivitate (C).
- 4 **Țara de origine:** Ucraina (UA).
Țara de reambalare: nu este reambalat.

3.4 CONTACTE UTILE

Site-ul CITES: cites.org

Reglementările UE privind Comerțul cu specii sălbatice:
eu-wildlifetrade.org

Contacte Utile Autorități

Agenția Națională pentru Pescuit și Acvacultură: www.anpa.ro

Ministerul Mediului: www.mmediu.ro

Institutul Național de Cercetare-Dezvoltare Delta Dunării: www.ddni.ro

Administrația Rezervației Biosferei Delta Dunării: www.ddbra.ro

Garda Națională de Mediu: www.gnm.ro

Institutul de Cercetare-Dezvoltare pentru Ecologie Acvatică, Pescuit și Acvacultură: www.icdeapa.ro

Poliția Română: www.politiaromana.ro

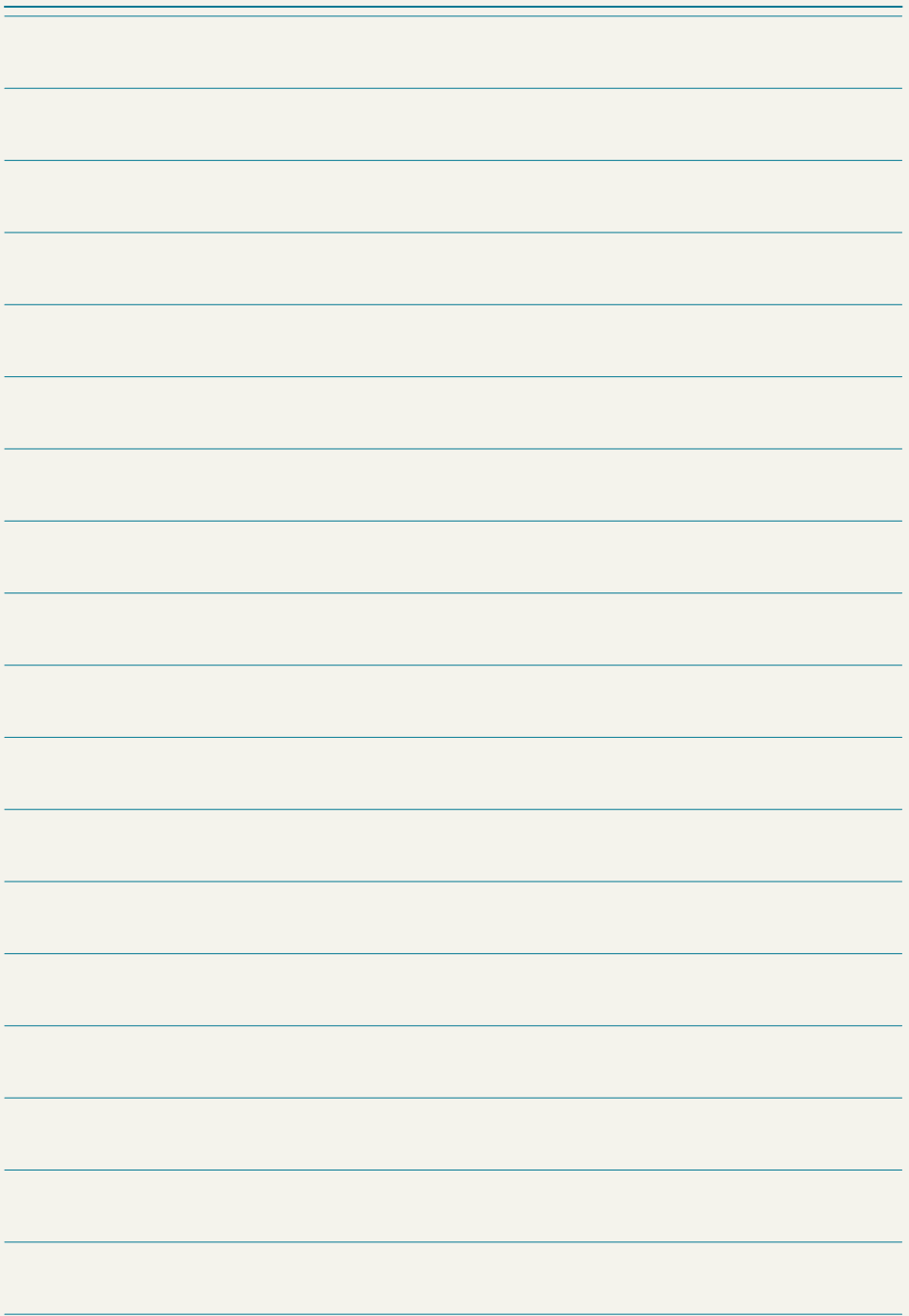
Poliția de Frontieră Română: www.polițiadefrontiera.ro

Direcția Generală a Vămirilor: www.customs.ro

Autoritatea Națională Sanitară Veterinară și pentru Siguranța Alimentelor:
www.ansvsa.ro

Jandarmeria Română: www.jandarmeriaromana.ro

Ghid practic despre etichetarea și comerțul legal cu caviar

100%
HÂRTIE
RECICLATĂ

WWF · ROMÂNIA

200 milioane

Sturionii au apărut acum 200 de milioane de ani, fiind contemporani cu dinozaurii

+100

Unii sturioni pot trăi chiar și 100 de ani

1998

Toate speciile de sturioni și pești cu padelă au fost incluse pe lista Convenției CITES

2000

Începând cu anul 2000 a fost introdus sistemul universal de etichetare a caviarului

© NATUREPL.COM-FREIARCO / WWF

De ce existăm

Pentru a stopa degradarea mediului înconjurător și pentru a construi un viitor în care oamenii trăiesc în armonie cu natura

wwf.ro